

بررسی مفاهیم و شناسایی شاخص‌های توسعه پایدار و شهرپایدار

ملیحه نیک‌نیا^۱، الهام عباسی^۲

^۱ کارشناس ارشد طراحی و برنامه ریزی شهری و منطقه‌ای، مدرس دانشگاه آزاد اسلامی و موسسه آموزش عالی خاوران

پست الکترونیکی: niknia_159@yahoo.com

^۲ دانشجوی کارشناسی شهرسازی، موسسه آموزش عالی خاوران

پست الکترونیکی: e.abbaasi@yahoo.com

چکیده

بسیاری از صاحب نظران و نظریه پردازان معاصر مفهوم توسعه پایدار را پارادایم غالب پس از تجدد و کمال فراتجدد می‌دانند. این امر تأثیر عمیقی بر روی زمینه‌های مختلف داشته و بدون شک شهرسازی نیز نمی‌تواند از این تحول اساسی دور بماند، زیرا ادامه روند افزایش جمعیت و شهرنشینی، تمرکزگرایی، فشارها و تنگناهای زیست محیطی، تهدید سوانح طبیعی، کیفیت زندگی در شهرها را به شدت کاهش داده است و شهرها در مقابل بسیاری از موارد زیست محیطی آسیب پذیر تر گشته‌اند.

توسعه سریع شهری، در چند دهه معاصر از ابعاد مختلف اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، سیاسی، محیطی و ... زندگی بشر را تحت تأثیر قرار داده است. مطرح شدن توسعه‌ی پایدار، به عنوان شعار اصلی هزاره سوم نیز ناشی از اثرات شهرها بر گستره زیست کره و ابعاد مختلف زندگی انسانی است. بدون شک بحث از پایداری و توسعه پایدار بدون توجه به شهرها و شهرنشینی بی معنی خواهد بود. شهرها به عنوان عامل اصلی ایجاد کننده ناپایداری در جهان به شمار می‌روند و در واقع پایداری شهری و پایداری جهانی هر دو مفهومی واحد هستند.

واژگان کلیدی: پایداری، توسعه پایدار، ابعاد توسعه پایدار، شاخص‌های توسعه پایدار، شهرپایدار